

Werkbijeenkomst Corona Impact Analyse, fase 2

Onderdeel: Meer voor elkaar, meer voor jongeren

Gehouden op **donderdag 29 april** in Theater De Bussel, Oosterhout (hybride bijeenkomst)

Aanwezig: Esmee Janssen (Surplus Welzijn), Anne Lossez (Scouting Erasmus), Laura de Bruijn (gezinshuis Nu ben ik hier), Romy Oomens (Jongerenpanel Oosterhout), Auke van Ast (St. Oelbertgymnasium), Noah Gijsman, Marjon Kwaaitaal (Zorroo), Lotte Kleefstra, Rosalinde Maas (Oosterhout voor Elkaar)

Algemeen beeld

Dat corona bij uitstek effect heeft gehad en nog steeds heeft op jongeren in Oosterhout, lijkt boven elke twijfel verheven. Op allerlei manieren hebben jeugdigen de consequenties van de pandemie aan den lijve ondervonden. Of het nu gaat om het wegvallen van baantjes, het missen van fysiek contact (op school, maar ook daarbuiten), het wegvallen van vriendengroepen, isolement en eenzaamheid in het algemeen: jongeren hebben er allemaal in meer of mindere mate last van gehad.

Het heeft ook even geduurd voordat de problematiek van jongeren “gezien” werd. Omdat er al snel heel veel online-alternatieven kwamen voor bestaande structuren, is in eerste instantie vaak gedacht dat jongeren – immers als geen andere generatie bekend met de ins en outs van de digitale wereld – het wel zouden redden. Dat bleek een ernstige misvatting: digitaal kan de behoefte aan fysiek sociaal contact niet vervangen. “Jongeren zijn in de bloei van hun leven. Die moeten nu, samen met generatiegenoten, de boel ontdekken. Dat gaat niet digitaal”. Of, zoals vanuit het onderwijsveld werd verwoord: “De sociale functie van een school maakt veel wiskunde-uren goed”.

De inschatting is dat het maatschappelijk isolement de afgelopen periode heeft bijgedragen aan een toename van het aantal jongeren dat zich met psychische problemen meldt bij de geestelijke gezondheidszorg. Niet alle jongeren hebben immers het vermogen zich aan de veranderende situatie aan te passen. Het ontbreken van enig perspectief, van enig zicht op het einde van de lockdown speelt daarbij een belangrijke rol. Dat maakt het ook voor jongeren steeds lastiger zich aan de maatregelen te houden. Ook al omdat het voor sommige jeugdigen om de samenhang tussen de verschillende regels te kunnen overzien.

Positieve effecten

Desalniettemin zijn er ook positieve ontwikkelingen te bespeuren:

- Misschien wel de belangrijkste: er lijkt een eindstreep in zicht. Daarmee wordt het perspectief op de langere termijn voor jongeren toch wat rooskleuriger.
- Online-jongerenwerk heeft een enorme boost gehad. Het is een heel erg laagdrempelige manier voor jongeren om contact te zoeken: “Je hebt een gezicht zonder dat je iemand hoeft te zien”. Ook als het weer toegestaan wordt om in grote groepen bij elkaar te komen, zal online-jongerenwerk zijn waarde blijven behouden, is de inschatting.
- Eenzelfde verhaal geldt voor het onderwijs. Tijdens de lockdown is duidelijk geworden dat de sociale (ontmoetings)functie van onderwijs niet overschat kan worden: “Toen de school weer open mocht, leken onze leerlingen op koeien die weer voor het eerst na de winter in de wei mochten”. Maar digitaal lesgeven biedt aan de andere kant, ook voor jongeren, veel vrijheden. Door zelf te kiezen wanneer digitaal lessen of colleges worden gevolgd, ontstaat er in de agenda van jongeren meer ruimte om bijvoorbeeld andere dingen te gaan doen. “Niet elke leerling heeft elke les nodig”. Lestijd zou dan vooral moeten worden benut voor feedback en samen leren en ontwikkelen.
- Veel jongeren hebben in deze moeilijke tijden zichzelf beter leren kennen, weten beter hoe ze moeten schakelen en hoe ze hun problemen ook zelf kunnen oplossen. Dat geldt overigens ook voor instellingen die met jeugd omgaan; ook daar is de inventiviteit toegenomen.

- De coronacrisis heeft geleid tot een veel beter en regulier overleg tussen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en de gemeente. Het is van belang die samenwerking vast te houden.
- Veel jongeren hebben zich aangemeld om vrijwilligerswerk te doen, omdat ze iets voor de samenleving wilden betekenen, maar ook omdat ze iets te doen wilden hebben. Oosterhout voor Elkaar heeft hierin een belangrijke rol gespeeld.
- Jongeren willen gehoord worden. Dat speelt zeker rondom de coronamaatregelen op landelijk niveau, maar ook als het gaat om zaken die in Oosterhout spelen. De gemeente Oosterhout heeft al stappen gezet door ruimte te geven aan het Jongerenplatform Oosterhout, maar daarmee zijn we er nog lang niet. Jongeren willen graag over heel veel ontwikkelingen meedenken en meepraten, dus liggen echt de nodige kansen. En dan niet alleen bij de gemeente, maar ook bij maatschappelijke organisaties. De gemeente kan dat proces een boost geven door het JPO daarin te ondersteunen.

Bijlagen:

- presentatie Romy Oomens over onderzoek onder jongeren
- samenvatting resultaten schriftelijke informatieronde